

Danas.rs

Београд - Американци од мандатара Ивице Дачића желе јасне гаранције да ће будућа српска влада бити „кооперативна“ у вези с Косовом, као и да ће економски интереси САД у Србији бити заштићени пред очекиваним снажењем руског утицаја у случају да на власт дође коалиција СНС-СПС-УРС. То је основни разлог за, широј јавности потпуно неочекивану, посету Београду званичника Стејт департмента Филипа Рикера, која долази усред међустраничних преговора о новој влади, свега неколико дана након што је лидер социјалиста Ивица Дачић добио мандат за њено формирање. Поврх свега, Рикер остаје у Београду пуна три дана, провешће у Србији и амерички национални празник Дан независности, а потом у дводневну посету стиже и његов шеф Филип Гордон.

Дипломатски извори Данаса кажу да је циљ Рикеровог боравка у Београду пре свега „прикупљање чињеница“ о плановима нове владе у вези с Косовом, економијом и реформама, те преношење неких јасних принципа САД. На основу тих разговора, Гордон би лидерима политичких странака, у недељу и понедељак, требало да саопшти коначне ставове Америке у вези с новом српском владом.

„Ово јесте врста притиска на Дачића“, сагласни су наши саговорници, који међутим нису јединствени у оценама да ли Америка заиста не жели лидера СПС на челу владе и заговара велику коалицију СНС и ДС.

Филип Рикер, заменик помоћника државне секретарке Хилари Клинтон, разговарао је јуче по подне с председницима УРС, ЛДП, СПС и СНС Млађаном Динкићем, Чедомиром Јовановићем, Ивицом Дачићем и Александром Вучићем, с којим је ручао, а најављен је и сусрет с лидером ДС Борисом Тадићем. Како сазнајемо, за данас је договорен и састанак с Бориславом Стефановићем, шефом тима Владе Србије за дијалог с Приштином.

Приликом уласка у седиште УРС, на питање новинара зашто је дошао у Србију, Рикер је

у пролазу одговорио - „зато што ми се свиђа Београд, јер је леп град“, док је из Амбасаде САД саопштено да је ово „редовна посета региону“.

Саговорници Данаса кажу да Американци желе владу која ће ићи оним путем за који они сматрају да је прави, а да (још) нису уверени да би се коалиција СНС-СПС-УРС тако понашала, пре свега због Дачићеве блискости с Москвом и наводних обећања која је дао Русима око њихових пословних интереса у Србији.

Могуће је да Американци мисле да би коалиција СНС и ДС била бољи гарант „кооперативности“, али треба имати у виду и да Вашингтон није свемоћан - ако Дачић, Вучић и Динкић до недеље увече постигну коначан договор, односно ако усагласе коалициони споразум, накнадна интервенција и Филипа Гордона лично неће моћи да буде успешна.

„Главна ствар је неповерење Американаца у Дачића, док су са ДС како-тако већ сарађивали. Амбасадорка САД Мери Ворлик је направила озбиљну грешку, све време мислећи да ће се ДС и СПС договорити о влади с Тадићем мандатаром. Када је 28. јуна тај мандат добио Дачић, морали су да се у све укључе људи из Вашингтона директно“, кажу Данасови извори.

„Ја сам мандат добио и сигурно га нећу вратити зато што неко жали што нема велике коалиције. Ако имам већину - имам, ако немам онда ћемо се објаснити због чега и идемо на нове изборе, па ћемо видети за кога ће народ гласати - да ли за оне који имају подршку у иностранству, а немају у својој земљи, или обрнуто.. Српска влада се не одређује ни у Вашингтону ни у Москви, већ у Србији, а ја сигурно неће урадити ништа што би штетило Србији“, овим речима је Ивица Дачић одговорио на питање новинара о наводној жељи Америке да на челу Србије буде велика коалиција СНС и ДС и да је то разлог за долазак Филипа Рикера у Београд.

Поводом медијских спекулација да Рикер жели да од њега чује да ли је „тврду“ реторику о Косову користио искључиво због изборне кампање или се озбиљно залаже за разграничење и слање српских снага на Косово, Дачић је одговорио: „Био сам проглашен за Најевропљанина, рад МУП-а оцењен је као одличан и како неко сада може да каже да нисам прихватљив само зато што нисам са Тадићем... Колико сам схватио, Влада САД нема намеру да се меша у формирање Владе Србије, тако је бар званично објављено. Више пута сам се срео с Рикером, и то у најкритичнијим ситуацијама и

спреман сам да и даље разговарамо“.

Дачић је истовремено нагласио да се није „такмичио“ на изборима у Великој Британији, Русији или САД, већ у Србији, и да, ако неке треба да одговара, то је онда српски народ. „Ако се неки став утврђује по томе да ли нисам више са Борисом Тадићем, то је неозбиљно. Уосталом, то ми нико није ни рекао. Питање је да ли је СНС прихватљивији за њих“, рекао је лидер СПС.

Како је нагласио, САД су један од кључних партнера Србије и ради се на унапређењу односа две земље, што је потврђено и његовим претходним ангажманом као министра полиције током претходне четири године.

Говорећи о Косову, мандатар је истакао да ће будућа влада применити све што је договорено у дијалогу с Приштином. „Спремни смо да, када је реч о КиМ, ова влада примени све што је претходна договорила у Бриселу. Ова влада биће фактор мира и стабилности и већ сам разговарао с многим лидерима региона о томе“, рекао је Дачић, уз прецизирање да влада има обавезу да спроведе договорено. Неосновано се подгревају сумње да се то неће догодити, закључио је он.

Н. Томић - Л. Валтнер

(Данас)